

RAPORT DE MONITORIZARE, ADVOCACY ȘI IMPLEMENTARE POLITICI ȘI LEGISLAȚIE PRIVIND EGALITATEA DE GEN ÎN JUDEȚUL NEAMȚ

Autori:

Rodica-Corina ANDREI – Sociolog, Asociația GO-AHEAD

Cătălina GRIGORAȘ-POPA – Asistent de cercetare, Inspectoratul Școlar Județean Neamț

Alina HURUBEAN – Asistent de cercetare, Asociația Școlară Suceveană pentru Educație și Dezvoltare

Februarie 2023

Proiect derulat de:

**INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN NEAMȚ**

CUPRINS

I. DESPRE PROIECT	3
II. FUNDAMENTARE: CERCETARE ÎN CADRUL PROIECTULUI - SCURTĂ PREZENTARE	6
III. DESPRE RAPORT	10
IV. LEGISLAȚIA	10
V. SITUAȚIE JUDEȚ NEAMȚ. ȘCOLI IMPLICATE ÎN PROIECT	11

Proiect derulat de:

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN NEAMȚ

I. DESPRE PROIECT

Asociația GO-AHEAD în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean Neamț și Asociația Școlară Suceveană pentru Educație și Dezvoltare, a lansat pe data de 1 martie 2021 proiectul EDURIGHTS4GIRLS – Acces egal la educație.

Proiectul urmărește o schimbare de perspectivă în zona educațională, prin programe de dezvoltare personală a tinerelor din județele Neamț și Suceava, o schimbare cu impact pe termen mediu în vederea creșterii stimei de sine și combaterii stereotipurilor de gen în rândul celor care finalizează școala, iar pe termen lung, ameliorarea acestor probleme la nivelul societății din România. Din punct de vedere statistic, România este pe primul loc în Uniunea Europeană ca număr de nașteri în rândul adolescentelor.

De aceea, **scopul proiectului** este creșterea nivelului de conștientizare și aplicare a drepturilor omului, în special a celor legate de problematica de gen și accesul/ dreptul la educație prin măsuri specifice de dezvoltare personală, consiliere, terapie de care beneficiază cel puțin 480 eleve din 15 unități de învățământ din Neamț și Suceava și 210 cadre didactice, precum și acțiuni extinse de conștientizare, monitorizare, advocacy de care beneficiază peste 2000 de persoane (elevi, părinți, profesori, actori din comunitățile vizate).

Grup țintă

Cel puțin 480 de eleve și 210 cadre didactice din 15 unități de învățământ din județele Neamț și Suceava beneficiază de sesiuni de dezvoltare personală, consiliere, terapie (inițial au fost selectate 14 unități de învățământ, ulterior, pentru întregirea grupului țintă a fost adăugată o unitate de învățământ din județul Neamț). Peste 2000 de persoane, printre care elevi, părinți, profesori, actori din comunitățile vizate beneficiază de acțiuni extinse de conștientizare, monitorizare și advocacy.

Identificarea, selecția grupului țintă

- 15 acorduri de colaborare semnate cu 15 licee din Neamț și Suceava;
- 480 de eleve și 210 profesori selectați;
- 1 listă de rezervă, 10% din fiecare tip de grup țintă.

Elaborarea studiului privind situația actuală referitoare la drepturile și egalitatea de gen, problematica discriminării pe bază de gen în județele Suceava și Neamț
Elaborare studiu cu toate etapele și capitolele cercetării și instrumentele:

Proiect derulat de:

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN NEAMȚ

- Analiza datelor secundare – analiza detaliată a datelor statistice disponibile pentru cele 2 județe a actelor normative și măsurilor naționale și locale;
- Metodologie studiu care va cuprinde instrumentele cercetării: chestionar, grilă de interviu;
- Colectarea datelor de teren prin aplicarea de chestionare și interviuri;
- Analiza datelor din chestionare și interviuri, cu rolul de a analiza percepția grupului țintă cu privire la situația actuală și potențialele soluții pentru combaterea discriminării și stereotipurilor de gen;
- Feedback din partea grupului țintă după activitățile de consiliere și conștientizare pentru a vedea impactul activităților proiectului;
- Analiza SWOT privind modul în care sunt gestionate situațiile de discriminare pe bază de gen, precum și modul în care se perpetuează stereotipurile de gen în educație.

Monitorizare și advocacy pentru implementarea politicilor și legislației privind drepturile omului și egalitatea de gen

- Organizarea a patru evenimente tip masă rotundă în Neamț și Suceava, cu participarea a min. 2 membri ai administrației locale și a min. 2 reprezentanți ai ONG-urilor locale din domeniul drepturilor omului.

Organizarea de campanii pentru creșterea nivelului de conștientizare, abordarea stereotipurilor și susținerea/ consolidarea/ extinderea schimbărilor pozitive în atitudini și practici legate de Egalitate de gen și violență bazată pe gen

- Organizarea a două evenimente de conștientizare în Neamț și Suceava având ca scop creșterea gradului de conștientizare referitoare la stereotipurile, discriminările de gen, prezentarea și premiarea inițiativelor de bună practică din proiect;
- Concurs pentru elevii și profesorii din cele 15 unități de învățământ ce au în vedere inițiative de succes în combaterea inegalităților de gen.

Desfășurarea de activități de educație, instruire și dezvoltare personală pentru elevi și personalul didactic în școală, în vederea adoptării/ întăririi/ includerii în activitatea lor a unei perspective a tratamentului egal

- 480 eleve participante la sesiuni de dezvoltare personală și terapie de grup, cu scopul conștientizării propriilor sentimente și emoții, îmbunătățirii stimei de sine, dezvoltării aptitudinilor personale, creșterea motivației, conștientizarea punctelor forte și slabe pentru a realiza o eficientă promovare de sine, deconstruirii stereotipurilor de gen și creării un spațiu sigur în care să discute

Proiect derulat de:

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN NEAMȚ

despre problemele și vulnerabilitățile lor cu scopul depășirii și solidarizării în ceea ce privește combaterea diferențelor de gen în educație, condamnarea prejudecăților de gen;

- 480 de planuri de dezvoltare individuală create într-o aplicație online dedicată;
- 210 cadre didactice (cu precădere diriginți) participanți la sesiuni de dezvoltare personală și terapie de grup, cu scopul de a-i ajuta ulterior pe elevi să își descopere potențialul, să se adapteze ușor la schimbare și să comunice eficient.

Desfășurarea de activități de management de proiect, informare și comunicare și dezvoltare organizațională.

Durata de implementare a proiectului este de 24 de luni, având o valoare totală de 248.853,72 Euro.

Proiectul este derulat de Asociația GO-AHEAD în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean Neamț și Asociația Școlară Suceveană pentru Educație și Dezvoltare, cu sprijinul financiar Active Citizens Fund România, program finanțat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE 2014-2021.

Proiect derulat de:

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN NEAMȚ

II. FUNDAMENTARE: CERCETARE ÎN CADRUL PROIECTULUI¹ - SCURTĂ PREZENTARE

Pentru a înțelege corect și nuanțat situațiile discriminatorii, în funcție de criteriul sex/gen social, precum și a cazurilor de discriminare multiplă, rezultate din cumularea a două sau mai multe criterii de discriminare, între care genul ocupă un loc central (ne definim identitatea în primul rand ca femei/bărbați, apoi ca rasă, clasă, vârstă etc.), este importantă investigarea cauzelor, a rădăcinilor socioculturale profunde ale discriminării, în paralel cu identificarea și definirea țintei urmărite sau a rezultatului așteptat, respectiv facilitarea egalității de șanse pentru femei și bărbați.

În acest sens, a fost desfășurată o cercetare în două etape: înainte și după implementarea activităților proiectului.

Astfel, în perioada martie - mai 2021 a fost realizată o cercetare de teren mixtă (cantitativă și calitativă) ca analiză inițială necesară implementării activităților proiectului EDURIGHTS4GIRLS – Acces egal la educație. Cercetarea inițială a avut ca scop identificarea **opiniilor, percepțiilor, nevoilor** de informare și dezvoltare ale elevilor din liceu și ale cadrelor didactice îndrumătoare, referitoare la **drepturile și egalitatea de gen, problematica discriminării pe bază de gen**. Aceasta este prima etapă și prima parte a cercetării.

A doua secvență a cercetării a avut ca scop o analiză de impact a implementării activităților educative și de conștientizare din proiect. Cercetarea fundamentează planurile de acțiune locale în sectorul educației din perspectiva combaterii stereotipurilor de gen și a integrării egalității de gen în educație (școli).

Conform **Organizației Mondiale a Sănătății**, termenul „sex” se referă la caracteristicile biologice, anatomice și fiziologice care definesc bărbații și femeile, ce sunt determinate din momentul concepției și se dezvoltă în timpul vieții intrauterine, pe durata copilăriei și adolescenței. Pe de altă parte, termenul „gen” se referă la aspectele sociale, psihologice și comportamentale, în special **normele impuse de societate**, aspecte pe care societatea le consideră potrivite pentru femei și bărbați.

În urma efectuării unei **analize de nevoi** după discuții cu consilierii școlari preliminară efectuării cercetării de teren inițiale (prin chestionare și interviuri) în cele 14 unități de învățământ partenere, am desprins următoarele concluzii:

¹https://www.edurights4girls.ro/sites/default/files/2023-01/RO2020ACF_A5_MM_03_Studiu_final.pdf

Proiect derulat de:

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN NEAMȚ

1. Fetele se confruntă cu descurajări privind continuarea studiilor și dobândirea independenței financiare, nu conștientizează drepturile pe care le au și stereotipurile la care sunt supuse, nu beneficiază de niciun fel de terapie și consiliere pentru cunoașterea drepturilor, pentru a evita abandonul școlar, absenteismul, izolarea, respectiv consideră că au nevoie de sprijin și ar participa la activități de dezvoltare personală;
2. Lipsa de metode și de acțiuni ale profesorilor pentru a sprijini elevele aflate în situații de vulnerabilitate;
3. Cadrele didactice, elevii de sex masculin și părinții au nevoie de informare și îndrumare privind combaterea discriminărilor și încurajarea fetelor;
4. Lipsa de proceduri de monitorizare și implementare a politicilor de gen la nivelul școlilor și comunităților;
5. Lipsa de conștientizare la nivelul comunităților și școlilor referitoare la importanța egalității de șanse.

Studiul sociologic prezentat în cadrul acestui proiect a fost construit în jurul unei abordări metodologice mixte, prin îmbinarea cercetării cantitative, utilizându-se metoda sondajului de opinie prin chestionar, cu cercetarea de ordin calitativ, prin tehnica interviului de tip semi-structurat.

Scopul cercetării a constat în analiza percepției elevilor, părinților și a experților educaționali (cadre didactice, directori sau/ și consilieri școlari) din 14 unități de învățământ din județele Suceava și Neamț privind situația actuală și potențialele soluții pentru combaterea discriminării și stereotipurilor de gen în educație. De altfel, analiza elaborată în cadrul primului raport de cercetare vizează construirea unei imagini inițiale asupra situației referitoare la drepturile și egalitatea de gen în educație și problematica discriminării pe bază de gen în mediul educațional, la nivelul comunităților școlare. În plus, s-a dorit realizarea unui tablou general cu privire la nivelul de informare în rândul comunității școlare referitor la tematicile consacrate stereotipurilor de gen și discriminării de gen în educație.

Astfel, după cum rezultă și din scopul cercetării, în universul cercetării au fost cuprinse patru grupuri de populație, provenind din 14 unități de învățământ din județele Suceava și Neamț:

- Eleve/ elevi de liceu/ școală profesională
- Părinți ai elevilor/ elevilor de liceu/ școală profesională
- Cadre didactice din licee/ școli profesionale
- Directori ai liceelor/ școlilor profesionale din cele 14 unități de învățământ din județele Suceava și Neamț.

Proiect derulat de:

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN NEAMȚ

Etapa de culegere a datelor a fost realizată în perioada aprilie - mai 2021. Pentru detalii, vă invităm să consultați raportul integral al cercetării, publicat pe site-ul proiectului.

Etapa a doua a cercetării de teren (studiul din cadrul proiectului) a reprezentat, pe de o parte, culegerea datelor printr-un chestionar de feedback aplicat unui număr minim de 300 de elevi dintre cele 480 participante la activitățile nucleu ale proiectului, de consiliere și terapie, pentru a vedea cum au impactat activitățile proiectului viața de zi cu zi a fetelor, dar și percepția lor asupra aspectelor ce țin de problematica de gen, iar pe de altă parte, elaborarea a două analize SWOT cu privire la situația actuală privind combaterea discriminării și a stereotipurilor de gen în sistemul de educație din cele 15 unități de învățământ implicate în proiectul EDURIGHTS4GIRLS – Acces egal la educație.

Chestionarul a fost aplicat online în perioada octombrie-noiembrie 2022 prin intermediul platformei Google Forms și a fost completat de 156 elevi din cele din județul Neamț.

După aplicarea unui chestionar de feedback în etapa a II-a a cercetării, după ce elevele din grupul țintă au participat la activitățile de dezvoltare personală, consiliere și conștientizare, au putut fi elaborate următoarele concluzii:

2. Feedback-ul fetelor cu privire la activitățile la care au participat este pozitiv, peste 85% declarându-se foarte mulțumite și mulțumite de activitățile la care au participat, discuțiile libere, jocurile de autocunoaștere și activitățile de dezvoltare personală și consiliere cu privire la traseul lor profesional fiind în topul preferințelor lor. De asemenea, elevele respondente au acordat note mari, de 4 și 5 tuturor aspectelor ce țin de desfășurarea activităților: durata lor, echipa de proiect, tipurilor de activități, testele de personalitate aplicate etc.

3. Activitățile proiectului au răspuns, pe de o parte nevoii lor de dezvoltare personală, mai precis comunicare, autocunoaștere, combaterea fricilor și anxietății, iar pe de altă parte nevoii de a dobândi claritate cu privire la viitorul lor profesional, stabilirii aptitudinilor, dorințelor și identității lor. Activitățile le-au sprijinit în dobândirea încrederii în sine, curajului de a spune ce gândesc și simt, în combaterea rușinii și a sentimentelor de singurătate, în creșterea nivelului de toleranță și înțelegere a celor din jur. Se remarcă faptul că ele nu au cu cine să discute despre problemele lor personale, în contextul faptului că încearcă multe sentimente acute de stimă de sine scăzută, neîncredere în forțele proprii, devalorizare, blocaje cu privire la apartenența de grup.

4. Întreabate dacă vor continua să aplice ce au învățat și aflat pe parcursul activităților, elevele sau arătat deschise să folosească informațiile în viața de zi cu zi **printr-o**

Proiect derulat de:

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN NEAMȚ

abordare mai sigură, mai optimistă a relațiilor cu cei din jur și prin contracararea părerilor care le impun trăiri de rușine, devalorizare, descurajare, cât și părerilor jicnitoare. Unul dintre obiectivele proiectului a putut fi atins prin „împuternicirea” (engl. empowerment) elevilor cu forță, curaj, atitudine de a fi ele însele, de a combate stereotipuri și idei preconcepute cu privire la locul lor în societate, de a recunoaște discriminarea, mai ales când trebuie să își aleagă traseul profesional.

5. De asemenea, un procent mare de eleve dintre elevele respondente (78%) au spus că activitățile proiectului le-au ajutat să înțeleagă mai bine stereotipurile de gen, chiar la întrebările deschise au spus că au învățat despre stereotipuri și despre faptul că femeile au drepturi. Totuși, când și-au exprimat nivelul de acord cu privire la câteva enunțuri care relevă stereotipuri de gen, deși se observă o evoluție a modului cum percep ele stereotipurile comparativ cu etapa întâi de cercetare, iar nivelul de toleranță și înțelegere a celor din jur a crescut în cazul fetelor, încă se simte nevoia de comunicare cu ele, de prezentare a conceptelor și de fixare a importanței acestor stereotipuri în dezvoltarea lor personală și profesională. Astfel, mai mult de jumătate dintre ele resping stereotipurile și ideile preconcepute despre elevi și eleve și cum ar trebui să fie aceștia sau ce cariere trebuie să urmeze, iar peste un sfert au o abordare neutră, alegând varianta mediană („nici acord, nici dezacord”) sau varianta „nu știu/nu răspund”, în timp ce aproape 20% încă mai percep anumite diferențe între fete și băieți ca stând la baza unor privilegii și decizii pe care aceștia le au sau trebuie să el ia pe criterii de gen. De aceea, susținem ca activitățile de dezvoltare personală și consiliere să continue până finalizează elevii studiile liceale, cât și necesitatea introducerii dezvoltării personale și a activităților pentru combaterea stereotipurilor de gen și susținerea egalității de șanse la nivel de ciclu gimnazial.

Proiect derulat de:

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN NEAMȚ

III. DESPRE RAPORT

Deși proiectul a fost implementat în 8 licee din județul Neamț, poate fi implementat în toate unitățile de învățământ de tip liceal/scundar superior. Prezentul raport de monitorizare, advocacy și implementare politicilor și legislației privind egalitatea de gen pentru situația din liceele tehnologice din județul Neamț are ca scop setarea unor direcții de acțiune pentru o mai bună monitorizare și susținere a implementării politicilor și legislației privind egalitatea de gen în educație în școlile din județul Neamț.

Obiective specifice:

1. Stabilirea unor direcții pentru monitorizarea implementării politicilor și legislației privind egalitatea de gen în educație în școlile din județul Neamț
2. Stabilirea unor direcții pentru combaterea stereotipurilor de gen în școli prin implementarea politicilor și legislației privind egalitatea de gen în educație în școlile din județul Neamț – pentru ONG-uri locale, asociații de părinți, parteneri sociali.
3. Elaborarea unor propuneri pentru un plan de acțiune ce poate fi aplicat în liceele din județ care să sprijine implementarea politicilor privind egalitatea de gen și să combată stereotipurile.

IV. LEGISLAȚIA

- LEGE nr. 202 din 19 aprilie 2002 (**republicată**) privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați
- Strategiei privind egalitatea de gen 2020-2025²
- Strategia națională privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2018-2021³
- Ordonanța nr. 137 din 31 august 2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.
- Legea educației naționale nr. 1/ 2011 cu modificările ulterioare
- LEGE nr. 23 din 9 martie 2015 pentru declararea zilei de 8 mai Ziua egalității de șanse între femei și bărbați

²https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/gender-equality/gender-equality-strategy_en

³ <https://anes.gov.ro/wp-content/uploads/2018/06/Strategia-Nationala-ES-si-VD.pdf>

Proiect derulat de:

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN NEAMȚ

V. SITUAȚIE JUDEȚ NEAMȚ. ȘCOLI IMPLICATE ÎN PROIECT

1. Liceul Tehnologic „Dimitrie Leonida” Piatra-Neamț
2. Colegiul Tehnic „Petru Poni” Roman
3. Liceul Tehnologic „Gheorghe Ruset Roznovanu” Roznov
4. Liceul „Carol I” Bicaz
5. Colegiul Tehnic „Miron Costin” Roman
6. Liceul „Mihail Sadoveanu” Borca
7. Liceul Tehnologic Valea Ursului, Neamț
8. Colegiul Tehnic „Gheorghe Cartianu”, Piatra Neamț

Contextul actual:

În Strategiei privind egalitatea de gen 2020-2025 se precizează că Stereotipurile de gen reprezintă una dintre cauzele profunde ale inegalității de gen și afectează toate domeniile societății. Așteptările stereotipe bazate pe norme prestabilite pentru femei și bărbați, fete și băieți, le limitează aspirațiile, opțiunile și libertatea și, prin urmare, trebuie eliminate. Stereotipurile de gen contribuie în mod semnificativ la diferența de remunerare între femei și bărbați. Acestea sunt adesea combinate cu alte stereotipuri, cum ar fi cele bazate pe rasă sau origine etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală, iar acest lucru poate accentua impactul negativ al stereotipurilor.

Concluziile cercetării cantitative inițiale (sinteză):

- În pofida faptului că pare un subiect cu o răspândire relativ largă, un sfert dintre cadrele didactice nu au abordat în cadrul orelor pe care le susțin teme care ating **problematica de gen**. Similar, unul din patru părinți nu a discutat cu fata sau băiatul său despre teme ce țin de problematica de gen.
- Discriminarea pe criterii de gen și modurile de combatere ale acesteia reprezintă o temă principală de dezbatere, în timp ce stereotipurile de gen se constituie mai degrabă într-o tematică secundară (unul din 25 de părinți a discutat despre stereotipuri de gen, respectiv unul zece profesori a abordat o astfel de tematică)
- Numai unul din trei elevi a afirmat că a fost implicat în cadrul liceului în care învață în discuții referitoare la problematica de gen.
- Sub jumătate dintre elevii chestionați au mărturisit că au discutat cu părinții lor despre problematica de gen.
- Sub jumătate dintre eleve și elevi știu la ce se referă **stereotipurile de gen**, în vreme ce peste jumătate dintre cadrele didactice cred că există stereotipuri de gen în educație.

Proiect derulat de:

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN NEAMȚ

- Percepția părinților este că fetele se confruntă într-o mai mare măsură de stereotipuri și prejudecăți din partea cadrelor didactice.
- Opt din zece elevi/ eleve au afirmat că știu înțelesul noțiunii de „**discriminare de gen**”.
- Aproximativ un sfert dintre eleve/ elevi s-au confruntat cu situații în care s-au simțit descurajate/ descurajați sau tratate/ tratați nedrept pentru sunt fete sau băieți, în vreme ce patru din zece au fost martori la asemenea cazuri.
- Unul din șapte părinți crede că la ora actuală, în cadrul liceului/ școlii profesionale unde învață copilul/ copiii lor sunt tratați diferit pe criteriu de gen.
- Un sfert dintre profesori s-au confruntat în activitatea lor profesională cu diverse cazuri de discriminare pe criterii de gen.
- Patru din zece eleve/ elevi își doresc să își **continue studiile** după finalizarea liceului/ școlii profesionale, în vreme ce peste un sfert și-ar dori ca după absolvirea studiilor medii să lucreze.
- Unul din șapte elevi s-a gândit cel puțin o dată de-a lungul parcursului educațional să **abandoneze școala**.
- Unul din cinci părinți consideră că elevele/ elevii suferă de pe urma lipsei informațiilor necesare privind oportunitățile profesionale. De asemenea, alte probleme semnalate referitoare la alegerea traseului profesional/ școlar după finalizarea gimnaziului țin de lipsa unui adult cu care elevele/ elevii să se consulte, cunoașterea insuficientă a aptitudinilor și competențelor, lipsa unui plan de dezvoltare profesională ș.a.
- Un sfert dintre părinți consideră că la ora actuală, la nivelul societății românești, fetele și băieții au șanse inegale pe piața muncii.
- Aproximativ un sfert dintre profesori consideră **că elevele se confruntă cu alte tipuri de probleme în alegerea traseului profesional** comparativ cu elevii, în vreme ce numai unul din zece părinți consideră același lucru.
- Trei sferturi dintre profesorii au cunoscut **eleve care nu au finalizat studiile** deoarece s-au măritat. Două treimi știu cazuri de eleve care au abandonat studiile pentru că au rămas însărcinate, în timp ce șase din zece cadre didactice au afirmat că au întâlnit situații în care anumite eleve au abandonat școala pentru că s-au implicat în relații toxice. Patru din zece profesori au evocat situații în care elevele sunt victime ale violenței din partea părinților sau în care elevelor li s-a interzis de părinți sau de partener să își continue studiile ori să își urmeze traseul profesional dorit. Un sfert dintre profesori au susținut că au văzut eleve care au fost victime ale violenței din partea partenerului. Nu în ultimul rând, un cadru didactic din zece știe de situații deosebit de critice în care elevele au căzut victime ale traficului de ființe umane.

Proiect derulat de:

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN NEAMȚ

Analiza SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> - Conștientizarea de către cadrele didactice a nevoii implementării unor servicii de consiliere de specialitate în fiecare unitate școlară, axate în special pe ameliorarea problemelor de ordin emoțional (consiliere psihologică, ședințe de terapie), preîntâmpinarea dificultăților de ordin psihopedagogic (consiliere psihopedagogică, consiliere educațională), dar și a celor legate de alegerea viitorului parcurs profesional (consiliere și orientare în carieră); - Serviciile de consiliere psihologică gratuită furnizate de către specialiști în cadrul proiectului; - Identificarea unor soluții care să dărâme barierele mentalităților actuale în ceea ce privește drepturile și egalitatea de gen și problematica discriminării pe bază de gen în cadrul proiectelor. - Resurse umane (profesori) existente în școală cu implicare și deschidere față de programele de dezvoltare personală a profesorilor și a elevilor. - 1 din 5 părinți este deschis să participe la cursuri de educația părinților. 	<ul style="list-style-type: none"> - Lipsa consilierilor școlari în fiecare unitate de învățământ pentru gestionarea situațiilor problemă; - Unul din patru profesori nu a abordat deloc în cadrul orelor teme ce conțin problematica de gen; - Un sfert dintre profesori consideră că la ora actuală nu există stereotipuri de gen în educație, în vreme ce unul din cinci cadre didactice a sesizat apariția unor asemenea stereotipuri în unitatea de învățământ în care își desfășoară activitatea profesională. - Relațiile toxice și măritișul sunt motive pentru care elevele absentează sau abandonează școala. - Număr mare de părinți plecați afară la muncă în străinătate la nivelul județului. - Densitate mare în zonele rurale (Vulnerabilitate regăsită în Anexa Strategiei privind reducerea părăsirii timpurii a școlii)⁴ - Comunități de romi cu tradiții conform cărora elevele se mărită de timpuriu. - Patru din zece liceeni au fost martorii unor situații în care colegii sau prietenii lor au fost tratați nedrept din cauză că sunt fete sau băieți.
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> - Context legislativ favorabil⁵ luării de măsuri și găsirii de soluții pentru 	<ul style="list-style-type: none"> - Rezistența părinților și a cadrelor didactice la schimbarea percepțiilor asupra genului;

⁴ Anexe PTȘ - <https://www.edu.ro/sites/default/files/fi%C8%99iere/Invatamant-Preuniversitar/2015/Strategie-PTS/Anexe-Strategie-PTS.pdf> (pag 36)

⁵ Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, Constituția României, Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (Versiune consolidată), Strategiei privind egalitatea de gen 2020-2025, Legea nr. 202/2002.

Proiect derulat de:

<p>eliminarea stereotipurilor de gen, discriminării, violenței de gen;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Implicarea școlilor în proiecte cu finanțare europeană; - Dialog și implicarea Asociațiilor în Proiecte care sprijină liceele să adopte o strategie pentru combaterea stereotipurilor și discriminării de gen; - Posibilitatea de a introduce educația parentală în creșe și grădinițe (pe modelul cursurilor de puericultură) - Posibilitatea de a introduce activități cu părinții precum <i>Părintele primul model în viață</i> sau <i>O după-amiază cu părintele tău</i> de la nivelul învățământului primar; - Două treimi dintre părinți au abordat în discuțiile cu fata sau băiatul lor teme ce țin de problematica de gen. (Deschiderea părinților către abordarea subiectului de egalitate de gen) - Activități de dezvoltarea personală și consiliere le-au ajutat pe eleve în ceea ce privește: creșterea stimei de sine, autocunoașterea, comunicare cu ceilalți, combaterea anxietății; - Deschidere pentru realizarea de ore de „educație pentru viață”, având componente dedicate atât „educației sexuale”, cât și orientării pe plan educațional și profesional (implementarea opționalului „Educație pentru viață”, având componente dedicate educației sexuale și orientării traseului școlar și profesional cu rol de sprijin în pregătirea elevilor). 	<ul style="list-style-type: none"> - Alte priorități ale autorităților locale/directorilor liceelor; - Puține măsuri implementate pentru gestionarea situațiilor de discriminare, combaterea stereotipurilor de gen, a situațiilor de bullying; - Situațiile specifice ale fiecărei familii (părinți alcoolici, dependenți de substanțe, părinți abuzivi, etc) - Mirajul străinătății atât pentru părinți, cât și pentru elevi care avantajează migrația forței de muncă și poate duce la abandonul școlar; - Concepția conform căreia școala este inefficientă duce la tratarea cu lipsă de seriozitate a școlii de către elevi. - Soluții puține pentru elevii care fac naveta să ajungă la liceu. - Contextul social, politic și cultural al societății românești în tranziție postcomunistă care duce la finanțarea precară a educației, guvernele nu prioritizează educația ca o direcție strategică de dezvoltare.
---	---

Proiect derulat de:

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN NEAMȚ

DIRECȚII PRIVIND MONITORIZAREA IMPLEMENTĂRII POLITICILOR ȘI LEGISLAȚIEI PRIVIND EGALITATEA DE GEN ÎN EDUCAȚIE

În vederea combaterii discriminării și stereotipurilor de gen în educație, în contextul susținerii retenției în liceu, propunem, în urma analizei de nevoi și a rezultatelor proiectului, următoarele metode de monitorizare a aplicării legislației, politicilor și regulilor privind egalitatea de gen în instituțiile de învățământ din județul Neamț:

1. Sondarea constantă prin chestionare scurte periodice a opiniilor și percepțiilor elevilor și cadrelor didactice cu privire la egalitatea de gen. Acest lucru poate avea loc anual, la început de semestru, cât și la finalul anului școlar pentru:
 - Evaluarea modului în care sunt percepute stereotipurile de gen;
 - Întâmpinarea situațiilor care pot implica discriminare pe criteriu de gen;
 - Clarificarea și însușirea unor cunoștințe și concepte cu privire la egalitate de gen de către elevi.
2. Implicarea consilierilor școlari în dezbateri și în cadrul ședințelor de consiliere cu privire la problematica de gen pentru a le oferi elevilor instrumente potrivite în vederea combaterii stereotipurilor și identificării corecte a unor situații de discriminare sau bullying pe criteriu de gen sau bullying în general.
3. Abordarea constantă a diriginților în cadrul orelor de dirigenție a unor tematici referitoare la problematica de gen.
4. Monitorizarea și evaluarea riscurilor de către diriginte și consilier școlar cu privire la riscul de abandon școlar datorită:
 - Apariției unei sarcini în cazul minorelor;
 - Căsătoriilor timpurii;
 - Relațiilor toxice;
 - Anturajului nepotrivit;
 - Adicțiilor (dependență de alcool și droguri).
5. Monitorizarea corelării traseului profesional cu aptitudinile și dorințele elevilor și elevilor, indiferent de gen de către diriginte și consilierul școlar.
6. Comunicarea constantă cu părinții sau tutorele legal cu privire la opțiunile elevilor pentru continuarea studiilor sau pentru alegerea meseriei potrivite, indiferent de gen.

Proiect derulat de:

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN NEAMȚ

DIRECȚII DE ADVOCACY PENTRU IMPLEMENTAREA POLITICILOR ȘI LEGISLAȚIEI PRIVIND EGALITATEA DE GEN ÎN EDUCAȚIE

Ca urmare a implementării proiectului **EDURIGHTS4GIRLS – Acces egal la educație** și a cercetărilor efectuate în cadrul proiectului (în etapa inițială și finală, după implementare), echipa de proiect propune un plan de acțiune ca mod de implementare a direcțiilor de monitorizare și advocacy pentru susținerea cauzei privind combaterea stereotipurilor de gen în școli, în activitatea școlară și în selectarea traseului profesional. Acest plan de acțiune presupune mobilizarea resurselor locale și a actorilor interesați, asigurând astfel durabilitatea proiectului.

Cauza propusă: Combaterea stereotipurilor de gen în școli, în activitatea școlară și în orientare profesională

Ca un prim pas în începerea campaniei de advocacy pentru susținerea egalității de gen în licee, pe lângă planul de acțiune, propunem și câteva direcții care includ o colaborare strânsă între membrii societății civile (ONG-uri, patronate, sindicate) și instituțiile publice. Aceste direcții sunt:

1. Acces pentru cadrele didactice și elevi la o bază teoretică de cunoștințe și concepte cu privire la egalitatea de șanse, metode de identificare și combatere a cazurilor de discriminare și a stereotipurilor prin acțiuni diverse în licee, dar și o bază materială, reprezentată de cărți și materiale didactice cu această tematică.
2. Acces pentru elevi la ședințe de dezvoltare personală care să sprijine procesul de autocunoaștere, dezvoltarea aptitudinilor de comunicare, creșterea stimei de sine.
3. Acces pentru cadrele didactice la cursuri și programe pentru o evaluare corectă a nevoilor elevilor atât din punct de vedere didactic, cât și de consiliere și dezvoltare personală.
4. Introducerea unor sesiuni de educație parentală în contextul discuțiilor privind stereotipurile de gen în selectarea traseului profesional pentru evitarea situațiilor în care fetele sau băieții sunt îndrumați spre o anumită meserie sau tipuri de studii pe criterii de gen.

INSTITUȚII VIZATE ÎN VEDEREA ANALIZEI PLANULUI DE ACȚIUNE PROPUȘ

- Consiliul Județean Neamț
- Consiliul Local Piatra Neamț
- Consiliul Local Roman
- Consiliul Local Borca
- Consiliul Local Roznov
- Consiliul Local Bicăz
- Consiliul Local Valea Ursului

Atașăm planul de acțiune propus.

Proiect derulat de:

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN NEAMȚ

Material realizat cu sprijinul financiar Active Citizens Fund România, program finanțat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE 2014-2021. Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Granturilor SEE și Norvegiene 2014 – 2021; pentru mai multe informații accesați www.eeagrants.org

Mai multe informatii despre proiectul EDURIGHTS4GIRLS – Acces egal la educație poți să găsești accesând <https://www.edurights4girls.ro/>

Lucrăm împreună pentru o Europă **verde**, **competitivă** și **incluzivă**

Proiect derulat de:

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN NEAMȚ